

KÖVETELMÉNYRENDSZER

Semmelweis Egyetem, Fogorvostudományi Kar Konzerváló Fogászati Klinika
A tárgy neve: Endodontiai propedeutika Angol nyelven¹: Endodontics, Pre-clinical Német nyelven¹: Endodontische Propädeutik Kreditértéke: 3 Teljes óraszám: 56 előadás: 1 gyakorlat: 3 szeminárium: 0 Tantárgy típusa: <u>kötelező</u> kötelezően választható szabadon választható Meghirdetési gyakoriság (félévente v. évente): évente (6. szemeszter)
Tanév: 2022-2023 II. (tavaszi) félév felmenő rendszerben
Tantárgy kódja²:
Tantárgyfelelős neve: Dr. Kerémi Beáta Munkahelye: SE FOK Konzerváló Fogászati Klinika, 1088 Budapest, Szentkirályi u. 47. Telefonos elérhetősége: +361 317-1598 Beosztása: egyetemi docens
A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvosképzés kurrikulumában: Ez a tantárgy az endodontia klinikai oktatásának megalapozását szolgálja. Célunk, hogy a hallgatók olyan szintű elméleti és gyakorlati tudásra tegyenek szert, mellyel megkezdhetik élő páciensek kezelését. Az oktatás során a hallgatók elsajátítják: <ul style="list-style-type: none">• a gyökerek, gyökércsatornák és a periapikális tér anatómiáját• az endodontia elméleti alapjait• a fogbél megbetegedéseinek, és a következményeknek a tünettanát, diagnosztikáját és terápiáját• gyakorlatban a fogbélkamra megnyitását, a gyökércsatorna preparációját és végleges lezárását műanyag endodontiai gyakorló blokkokon és extrahált emberi fogakon
A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség, stb. címe): SE FOK Oktatási Centrum területe, propedeutikai oktatóterem. 1088 Budapest, Szentkirályi u. 47.
A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi: A tantárgy sikeres elvégzésével a hallgató megtanulja a fogbélbetegségek kialakulásának folyamatát, körülményeit, diagnosztikáját és terápiáját; ismeri és használja az endodontiai kezelésekre szükséges műszereket, eszközöket, gépeket, megtanulja és alkalmazza a gyökérkezelés szabályait és ezek ismeretében képes fogakat gyökérkezelni, és utána azokat restaurálni.

A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek):

- Restauratív fogászati propedeutika II.
- Odontotechnológia és Fogpótlástani propedeutika III.
- Preventív fogászat

A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja: ---

A kurzusra történő jelentkezés módja: A Neptun rendszeren keresztül

A tárgy részletes tematikája:

(a tantárgy tananyagának leírását, a tárgy tematikáját olyan módon, hogy az lehetővé tegye más intézményben a kreditelismerési döntéshozatalt, tartalmazza a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírását)

A tárgy oktatása heti egy elméleti és három gyakorlati órással történik.

A hallgatók endodontiai műanyag gyakorló blokkokon és extrahált emberi fogakon gyakorolják a trepanálást, és a gyökérezelés kivitelezését (gyökércsatorna preparálása és végleges lezárása). A diákok elméleti felkészülése folyamatosan figyelemmel lesz kísérve.

Az előadások tematikája:

1. A pulpa és a periapicalis tér megbetegedései
2. A gyökérezelés indikációi, kontraindikációi, korlátai. Sürgősségi endodontiai beavatkozások
3. Az endodontia mikrobiológiai vonatkozásai. A gyökérezéskor használt fertőtlenítő oldatok, gyógyszerek alkalmazása.
4. Preventív endodontia: a pulpavédelem jelentősége. Endodontiai diagnosztika
5. A gyökércsúcs anatómiája. Preoperatív röntgenfelvétel. Munkahossz meghatározás radiológiai módszerrel és elektronikus bemérő eszközökkel.
6. A gyökércsatorna preparálásakor elkövethető hibák. Egyéb kézi és gépi preparálások.
7. A gyökérezelés eredményeinek értékelése, sikertelenül gyökérezelt fogak revíziója
8. Gyökértömési technikák (hideg és meleg guttapercha technikák)
9. Endodontális és parodontális folyamatok összefüggése. Vertikális gyökérfraktúra
10. Gyökérezelt fogak esztétikai és funkcionális helyreállítása (csapos felépítés, szülő korona, endokorona, onlay)
11. Baleset következtében sérült fogak endodontiai ellátása
12. Sebészeti beavatkozások a restauratív fogászatban és endodontiában (koronahosszabbítás, drainage, resectio, hemisectio, bicuspidatio, amputatio)
13. Speciális ellátást igénylő betegek restauratív fogászati és endodontiai ellátása. Odontogén gócfertőzés.
14. A fogfehérités javallatai, ellenjavallatai és módszerei. Lehetséges mellékhatásai és azok megelőzése

A gyakorlatok anyaga:

1. Foganatómia – a gyökér, a gyökércsatorna és a periapikális tér anatómiája
2. Az endodontiában használatos műszerek
3. A bemeneti kavitás kialakításának szabályai
4. Munkahossz meghatározása

5. 1. Demonstráció – anatómia, műszerek, gyökérezelés kezdeti lépései

6. Gyökércsatorna tágítás műanyag endodontiai blokkban
7. Step-back technika ismertetése
8. Egyéb gyökércsatorna tágítási technikák
9. Gyökértömés készítése műanyag endodontiai blokkban
10. Lateral kondenzációs technika
11. Egyéb gyökértömési technikák

12. 2. Demonstráció – a gyökércsatorna tágítása, tisztítása és a gyökértömés

13. A radiológia szerepe az endodontiában
14. A gyökértömések értékelése

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései:

A tantárgy sikeres elvégzése megalapozza a Restauratív fogászat és endodontia tantárgy későbbi szemesztereiben, és az V-évben a Klinikai fogászat tantárgy kereteiben a hallgatói betegkezelést, így az itt megszerzett ismeretanyag fokozatosan gazdagodik és bővül.

A tantárgy sikeres elvégzéséhez szükséges speciális tanulmányi munka⁴:

--

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az *előadásokon* a részvétel nem kötelező, de az előadások anyaga a gyakorlati munka elvégzéséhez, illetve a sikeres vizsga letételéhez nélkülözhetetlen.

A *gyakorlatokon* a részvétel kötelező. A *gyakorlati konzultációk* anyaga a gyakorlati munka elvégzéséhez, illetve a sikeres vizsga letételéhez nélkülözhetetlen.

A hiányzás semmilyen címen nem haladhatja meg a gyakorlatok 25%-át. Három alkalommal 15 percnél rövidebb késés, egy hiányzásnak minősül. A gyakorlatokról 15 percnél hosszabb késést hiányzásnak számítunk. A gyakorlat pótlására nincs lehetőség. A távolmaradást nem kell igazolni.

A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban⁵:

A gyakorlatokra a hallgatóknak a Moodle-ba feltöltött anyagból előre fel kell készülniük. A félév során minden héten kis dolgozatra és két elméleti demonstrációra (5. hét – **anatómia, műszerek, a gyökérkezelés kezdeti lépései, és 12. hét a gyökércsatorna preparálása és tömése**) kerül sor, amelyek témája az előadások anyagára is vonatkozik. A dolgozatok értékelése a TVSZ-ben meghatározott módon történik, eredményeik a félév végi minősítésbe beleszámítanak. Az elméleti demonstrációk pótlására, elégtelen esetén javítására két alkalmat biztosítunk, a kis dolgozatok esetében pót- vagy javító dolgozatra nincs lehetőség.

A gyakorlatokon végzett munkát a gyakorlatvezetők minden alkalommal ellenőrzik és értékelik.

A félév aláírásának követelményei:

A gyakorlatokon minimum 75 %-os jelenlét szükséges, a hiányzás semmilyen címen nem haladhatja meg a gyakorlatok 25%-át.

A félév aláírásának feltétele a megfelelő szintű folyamatos és következetes elméleti felkészültség, a megfelelő szintű gyakorlati teljesítmény és a demonstrációk minimum elégséges szintű teljesítése. Az elméleti és gyakorlati jegyek átlagának külön-külön is el kell érniük a 2,0-ás átlagot, az elméleti demonstrációknak pedig egyenként is el kell érniük a legalább 2,0-ás szintet.

A vizsga típusa: kiemelt kollokvium* (eredménye - a szigorlathoz hasonlóan- beleszámít az átlagba)

Vizsgakövetelmények:

Kiemelt kollokvium, szóbeli vizsga, amelyen tételhúzás alapján két tétel kifejtése (2 részjegy), egy kihúzott emberi fog meghatározása (1 részjegy), és az alapvető endodontiai eszközök ismerete (1 részjegy) az elvárás. A vizsga teljesítésének feltétele, hogy a négy részjegy egyenként minimum elégséges szintű legyen. Ha bármelyik vizsgarész elégtelen, akkor a vizsga eredménye, tehát a vizsgajegy is elégtelen.

A vizsgatételek a Moodle felületen megtalálhatóak.

A tételsor

1. Anamnézis felvétele, betegvizsgálat és kezelési terv készítése az endodontiában
2. A diagnózis eszközei az endodontiában
3. A fogbél anatómiája és szövettana. A pulpaúr leírása
4. A gyökércsúcs és a periapikális tér anatómiája
5. A caries következményes betegségei, kóroktanuk és mikrobiológiájuk. Diagnosztikus terminológia.
6. A fogbél és periapikális tér betegségeinek differenciáldiagnosztikája
7. A fogbél betegségeinek kóroktana, tünetei, diagnosztikája és terápiája
8. Periodontitis apicalis acuta és chronica, kondenzáló ostitis. Kóroktanuk, tüneteik, diagnosztizálásuk és terápiájuk.
9. Abscessus apicalis acuta és chronica kóroktana, tünete, diagnosztizálása és terápiája
10. A gyökérkezelés fogalma, célja, indikációja és kontraindikációja, korlátai
11. Preventív endodontia: a pulpavédelem jelentősége. Vitális pulpaterápiák.
12. Sürgősségi beavatkozások az endodontiában
13. Gyökérkezelt fogak esztétikai és funkcionális helyreállítása (csapos felépítés, szoló korona, endokorona, onlay)
14. Baleset következtében sérült fogak endodontiai ellátása
15. Speciális ellátást igénylő betegek restauratív fogászati és endodontiai ellátása. Odontogén gócfertőzés.

B tételsor

1. A gyökérkezelés során alkalmazott kézi és gépi eszközök
2. Az endodontia mikrobiológiai vonatkozásai. A gyökérkezeléskor használt fertőtlenítő oldatok, gyógyszerek és alkalmazásuk.
3. Trepanálás, a bemeneti kavitas kialakítása, extirpálás
4. A munkahossz meghatározás jelentősége, módszerei
5. Az endodontiai kézi műszerek használatának módjai. Bemenettágítás
6. A gyökércsatorna preparálása step-back technikával. Apicalis stop/apicalis szűkület
7. A gyökércsatorna öblítésének és gyógyszeres lezárásának célja, protokollja és kivitelezése
8. Egyéb kézi és gépi gyökércsatorna preparálási technikák.
9. A gyökércsatorna preparálásakor elkövethető hibák.
10. Gyökértömési technikák (hideg és meleg guttapercha technikák)
11. A gyökércsatorna végleges lezárása lateral kondenzációval.
12. A gyökérkezelés eredményeinek értékelése, sikertelenül gyökérkezelt fogak ismételt kezelésének indikációja, kontraindikációja, lehetőségei
13. Sikertelenül gyökérkezelt fogak orthográd újra kezelése
14. A fogfehérítés javallatai, kontraindikációi és módszerei. Lehetséges mellékhatások, és azok megelőzése
15. Sebészeti beavatkozások a restauratív fogászatban és endodontiában (koronahosszabbítás, drainage, resectio, hemisectio, bicuspidatio, amputatio)

Az osztályzat kialakításának módja és típusa⁷:

A kiemelt kollokviumra való jelentkezés előfeltétele a félévi aláírás megléte. A kiemelt kollokvium osztályzata ötfokozatú. Az elméleti tételek (két kérdés) a kiemelt kollokviumi jegy összesen 60%-át teszik ki, a fogfelismerés 20%-át, endodontiai eszközök felismerése és egyszerű alkalmazásuk bemutatása szintén 20%-át. Ha a többrészes vizsga valamelyik része nem kielégítő, akkor a vizsga eredménye, így az érdemjegy is az egész vizsga nem megfelelő.

A vizsgára történő jelentkezés módja: A Neptun-rendszerben

A vizsga megismétlésének lehetőségei:

A Neptun-rendszerben az aktuális egyetemi TVSZ szerint.

A tananyag elsajátításához felhasználható nyomtatott, elektronikus és online jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom (online anyag esetén html cím):**Tankönyvek:**

1. Fazekas Á (szerk.): Megtartó fogászat és endodoncia. Budapest, Semmelweis Kiadó, 2006

Ajánlott irodalom:

1. Stock CJR, Nehammer CF: Gyakorlati endodontia. 2. kiadás, Budapest, Medicina, 2006
2. Torabinejad M, Walton RE, Fouad AF: Endodontics. Principles and Practice. 5th ed. St.Louis, Missouri, Saunders/Elsevier 2014
3. Hargreaves KM, Berman LH: Cohen's Pathways of the Pulp. 11th ed. St. Louis, Missouri, Mosby/Elsevier 2015

A tárgyat meghirdető oktató (tantárgyfelelős) aláírása:

Dr. Kerémi Beáta egyetemi docens

A gesztorintézet igazgatójának aláírása:

Dr. Vág János egyetemi tanár, igazgató

Beadás dátuma:

OKB véleménye:

Dékáni hivatal megjegyzése:

Dékán aláírása:

- ¹ Csak abban az esetben kell megadni, ha a tárgy az adott nyelven is meghírdetésre kerül.
 - ² Dékáni Hivatal tölti ki, jóváhagyást követően.
 - ³ Az elméleti és gyakorlati oktatást órákra (hetekre) lebontva, sorszámozva külön-külön kell megadni, az előadók és a gyakorlati oktatók nevének feltüntetésével. Mellékletben nem csatolható!
 - ⁴ Pl. terepgyakorlat, kórlapelemzés, felmérés készítése, stb.
 - ⁵ Pl. házi feladat, beszámoló, zárthelyi stb. témaköre és időpontja, pótlásuk és javításuk lehetősége.
 - ⁶ Elméleti vizsga esetén kérjük a tételsor megadását, gyakorlati vizsga esetén a vizsgáztatás témakörét és módját.
 - ⁷ Az elméleti és gyakorlati vizsga beszámításának módja. Az évközi számonkérések eredményeink beszámítási módja.
- * kiemelt kollokvium: eredménye - a szigorlathoz hasonlóan- beleszámít az átlagba